

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De Continentia viduali. Cap. XII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46132](#)

victurē iustitię: q̄ hoc triplex meritū habet, speciales imitatores Christi sunt in presenti vita, & speciales imitatores eius etiam gloria. Christus fuit virgo, prædicator, & martyr: & Io. Baptista à quo incœpit euāgelizatio regni cœlestis. Decebat vas integrum esse & syncerū p̄ virginitatē, in quo repositū erat balsamum cœstis sapientię diispēsandū per prædicationē, & cādorū mūdūtūctari decuit candorem sapientiae: & vt nullus lœtus remaneret abitationi, veritatē dōctrinę necesse fuit cōfīrmari morte. Null enim sani cāpitis auderet mendaciū morte propria consummū.

De Continentia viduali.

C A P. XII.

Dicendum est de aliis duabus partibus continentia. Ep̄mo de illa quę est abstinentia ab omni coitu post experientiam carnalis operis. Hęc enim continētia dignior videretur continentia cōiugali, cū ei debeatur fructus sexagesimus. Ma. 13. Similior etiā videretur esse virginali continentia, quin abneat ab omni coitu sicut & ipsa. Hęc species verò continētia quum hō habeat nomen propriū quo nominetur, quādoque catur castitas: quod nōmē generalius solet accipi pro cōtinentia quacunque: quādoque verò nominatur continentia viduālis: q̄ est species ipsius. Abstinentia enim ab omni coitu in carne cōrupta: quędā est viduālis. vt illorum qui fuerūt in matrimonio quędā verò nō est viduālis, vt illorū qui non fuerunt in matrimonio, vt sunt ministri ecclesię. Ad cōmendationē castitatis cit illud Ber. in epistolis: Quid castitate decorius, quæ nōmē de immūdo cōceptū semine, de hoste domesticō, angelū denique de homine facit? Differūt quidē inter se homo pudicus & viduus, licet felicitate, non virtute. Sed & si illius castitas felicitas hui⁹ tamē esse fortior cognoscitur. Multa etiā de his quę possunt ad cōmendationem continētię in genere vel virginitatem referri possunt ad cōmendationē castitatis. Castitas verò viduālē cōmendatur exēplo turturis, quę vni marito associatur in tota sua: vt legitur in li. de natura animaliū. Hāc etiā committit Apost. i. ad Cor. 7. dicens: Dico autē innuptis & viduis: bonū illis si sic permaneant, sicut & ego: q̄ si nō se continent, nō melius est nubere, quam vri. De hoc cōmendatur Iudith uide. Confortatū est cor tuū, eō q̄ castitatē amaueris, & postrum tuum alium nescieris, ideo exis benedicta in æternū. Castitatē vidualem incitare potest personā relictam vniuersitatem & carnalis & mortalib⁹, inter eam & cōparē suū dū vivere. Fuerunt enim dito in carne vna Gen. 1. & Matt. 19. Et subdūta Itaque iam nō sunt duo, sed vna caro: ergo persona relicta.

A semimortua est. Vnde satis rationabile est, ut non multū adhucat huic seculo: sed magis cogiter de alio, in quo iā est quā si dimidia, & in breui tora futura. Vnde Aug. 4. li. Cōfes. loquēs de quodā amico suo defuncto: Bene dixit quidā de amico suo, Dimidiū animę suā: nā ego sensi animā meam & animā illius nā fuisse in duobus corporibus: & ideo horrori erat mihi vita, quā nolebā dimidiū viuere. Ber. super Cant. loquēs de fratre suo Gerardo defuncto: Quum essēmus cōr vñū & anima vna, hic mēa pariter & ipsius animam pertransiuit gladius, & scindit media partē locauit in cōlo, partem verò in cōno deseruit. Ego illa portio misera in luto iacēs, truncata parte sui & parte posteriori. Ad vidualem etiam castitatem incitare potest opp̄ressio filiorū, quā facere solēt secundi matrīti filiis qui fuerūt de primo marito. Et tribulatio exp̄rta, quā habet q̄ sunt in cōiugio. Iad Cor. 7. Tribulatiōne carnis habebunt huiusmodi. Glos. Processariis rebus prouidendis sibi & filiis. Ad idem incitare potest impedimentū Deo seruendi. I. ad Cor. 7. Hoc ad virilitatem vestram dico: nō vt laqueū vobis iniiciā, sed ad id quod honestū est, & quod facultatem præbeat sine impedimento domino obseruandi. Si quis autem &c. ¶ Et notandum, q̄ castitas viduallis specialiter cōmendabilis est in iuene quæ modicum fuit cum vno, quum postea toto tempore vita sua cōtinuerit. De hoc cōmendatur Anna Luc. 2. Hec processerat in diebus multis, & vivitat cū viro suo annis v x i. à virginitate sua. Et hec vidua usque ad annos lxxxiiii. Hier. Perfecta virtutis indicium est, reuertititate subito ex parte voluptati, fugere notas carnis illecebras, & calentis adhuc ætatis flamas fidei ardore extinguere. ¶ Et notandum, q̄ mulier quæ vidualem castitatem vult seruare, debet occasiones peccandi declinare. Vnde legitur de turture in natura animaliū, q̄ in aestate se mittat ad loca frigida: in hyeme verò non apparēt: sed manet in nido. Hiero. Parum cōstat credo sine suis, appenditiis. ¶ Tria videtur esse appēditia castitati viduali. ¶ Primum est, nō euagari, sed vel in propria domo manere, vel in téplo orare. De quo cōmendatur Anna Luc. ¶ Que nō discedebat de templo ieiuniis & obseerationibus servens die ac nocte, Euagatio in viduis reprehenditur I. ad Ti. 5: simul otiosę discutit circumire domos: nō solum autem otiosę, sed & verbosę & curiosę, loquentes quæ nō oportet. ¶ Secundū est, ciborum asperitas. I. ad Tim. 5. Vidua quæ in deliciis est, viuens mortua est. Gl. Viuēs inquā vita corporis, mortua est in anima. Tertium est, vestium humilitas. Vnde Genesi. 38. legitur de

Thamat, quod deposita veste viduitatis assumpsit aliū habens quando voluit carnali operi intendere. Ornatus qui tolerabilis est in ea quae necesse habet placere viro suo, non est tolerabilis in vidua, quae ad hoc solum studere debet ut placeat Deo.

De castitate ministrorum ecclesie. Et de octo causis quare castitas multum eis competit.

C A P . X I I I .

Notandum ergo, quod castitas multum decet eos, unde enim in Timao: Sacerdotiis praediti apud Athenas separati a cetero populo manebant, ne contagione aliqua eorum castitas pollueretur. Castitas figuraliter suaderetur ministris ecclesie, Ex. n. 22. comestur agnum paschale dicitur, Renes vestros accinges. Itē eiusdem 29. Induces, inquit, tunicis lineis, & cingis balteum Aaron & filios eius. Itē Leui. 16. Feminalibus lineis veredam accingetur zona linea. Minister ecclesie castus, est virginitas lorum trium qui bene incedunt. Propterea. Tria sunt que in graduatur, & quartū, quod incedit feliciter, enumeratus secundo loco gallus succinctus lumbos. Sap. 4. O quam pulchra est generatio cum claritate dignitatis, scilicet ecclesiastica Thren. 4. Candidiores Nazaræi eius niue nitidiores lacte. Codor niueus vel lacteus est vera castitas. Luc. 12. Sunt lumbi vero prædicti. ad Eph. 6. State succincti lumbos vestros in veritate. I. ad Tim. 3. ubi describitur quales debeant esse ministri ecclesiastici dicitur quod oportet episcopum esse pudicum. Et paulo post dicitur, quod diaconos similiter oportet pudicos esse. Et ceterum. Te ipsum castum custodi. Et i. Pe. 1. Propter quod succincti lumbos mentis vestrae, sobrij perfecti sperate in eam quae ostendit vobis gratiam. Et ad Tit. 1. dicitur de episcopo, quod oportet copam esse continentem. ¶ Et notandum, quod octo cause ignorari possunt, quare castitas multum cōpetit ministris ecclesiasticis. Prima est, quia ipsi debet Deum placare. Ecc. 44. In tempore iustitiae factus est reconciliatio. Placare vero non possunt nisi placant. Placere vero non possunt, si carnaliter vivunt. ad Ro. 8. Quia in carne sunt, Deo placere non possunt. Bern. Vx filii ira non dñm reconciliati, reconciliationis alienę negotiū qualiter quia iustitia fecerit apprehendunt. Secunda est, quia ipsi sunt loco Dei, ideo vivere debent ut Deus: spiritualiter scilicet, non carnaliter. Deus enim spiritus est. Io. 4. Apoc. 1. Vedit Ioannes similem filio hominis, prædictum ad manillas zona aurea. Similis filio hominis est vicarius Christi, qui zonam auream continent et debet habere. Tertia est, quia ipsi angelicum officium habent.